

Aanvalsplan Arbeidsmarkttekorten Techniek, Bouw en Energie

Jaap van de Burgt – Bouwend Nederland

Agenda

1. Arbeidsmarkttekorten
2. Waarom een Aanvalsplan Techniek?
3. Wat is het Aanvalsplan Techniek?
4. Marsroute

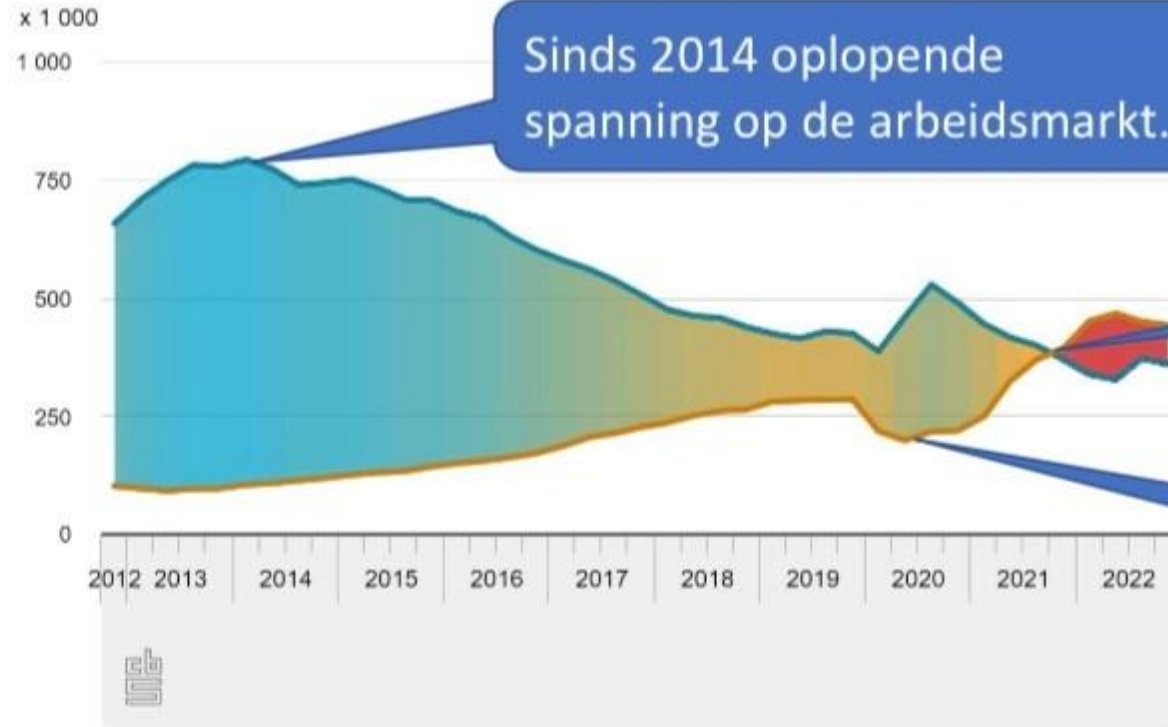

Arbeitsmarktkräfte

Krapte arbeidsmarkt begon al ruim vòòr COVID19-crisis.

Openstaande vacatures en werkloze beroepsbevolking
(seizoengecorrigeerd)

Grafiek toont alleen vacatures die bij UWV zijn gemeld. Geen social media

Sinds 2021 Q4:
meer vacatures dan werkzoekenden

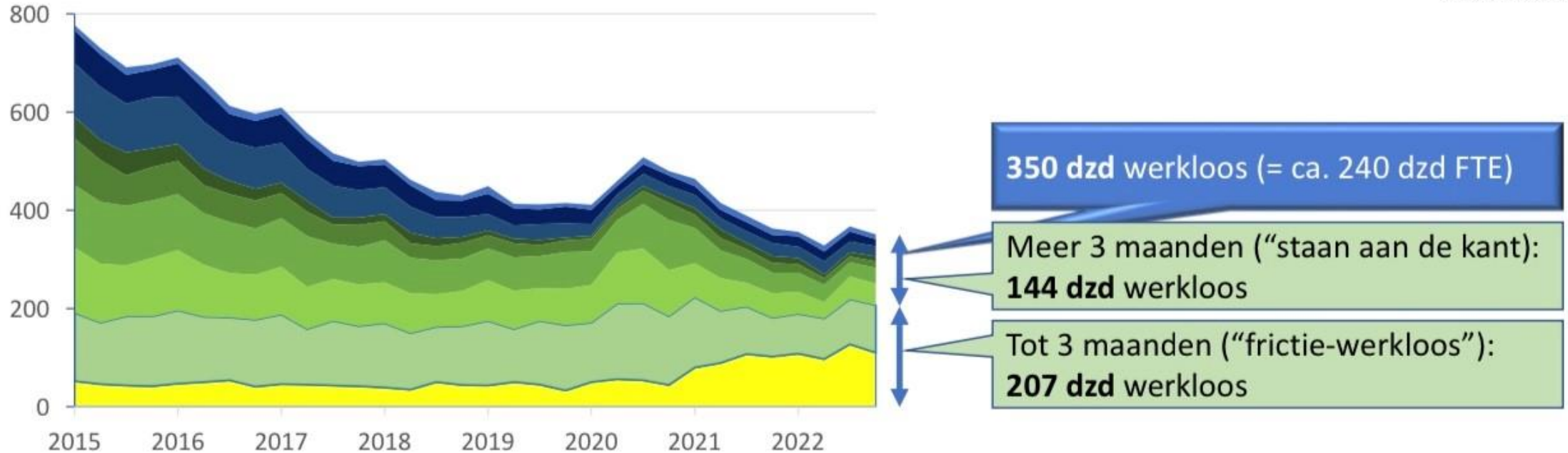
Voor het eerst sinds midden jaren '60.

COVID19-crisis alleen tijdelijke disruptie.

2022 kwartaal 4

Aantal werklozen neemt al jaren gestaag af. Met name het aantal *langdurige* werklozen.

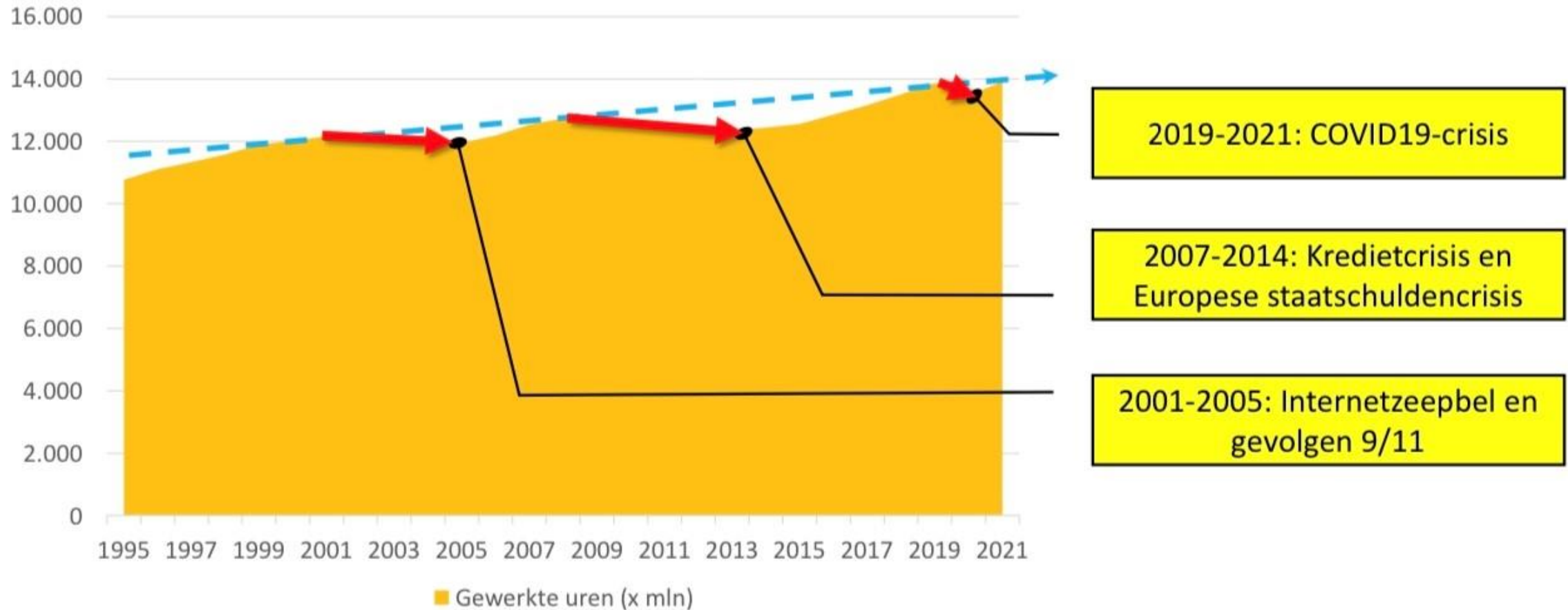

- Korter dan 1 maand
- 1 tot 3 maanden
- 3 tot 6 maanden
- 6 tot 12 maanden
- 12 tot 18 maanden
- 18 tot 24 maanden
- 24 tot 48 maanden
- 48 maanden of langer

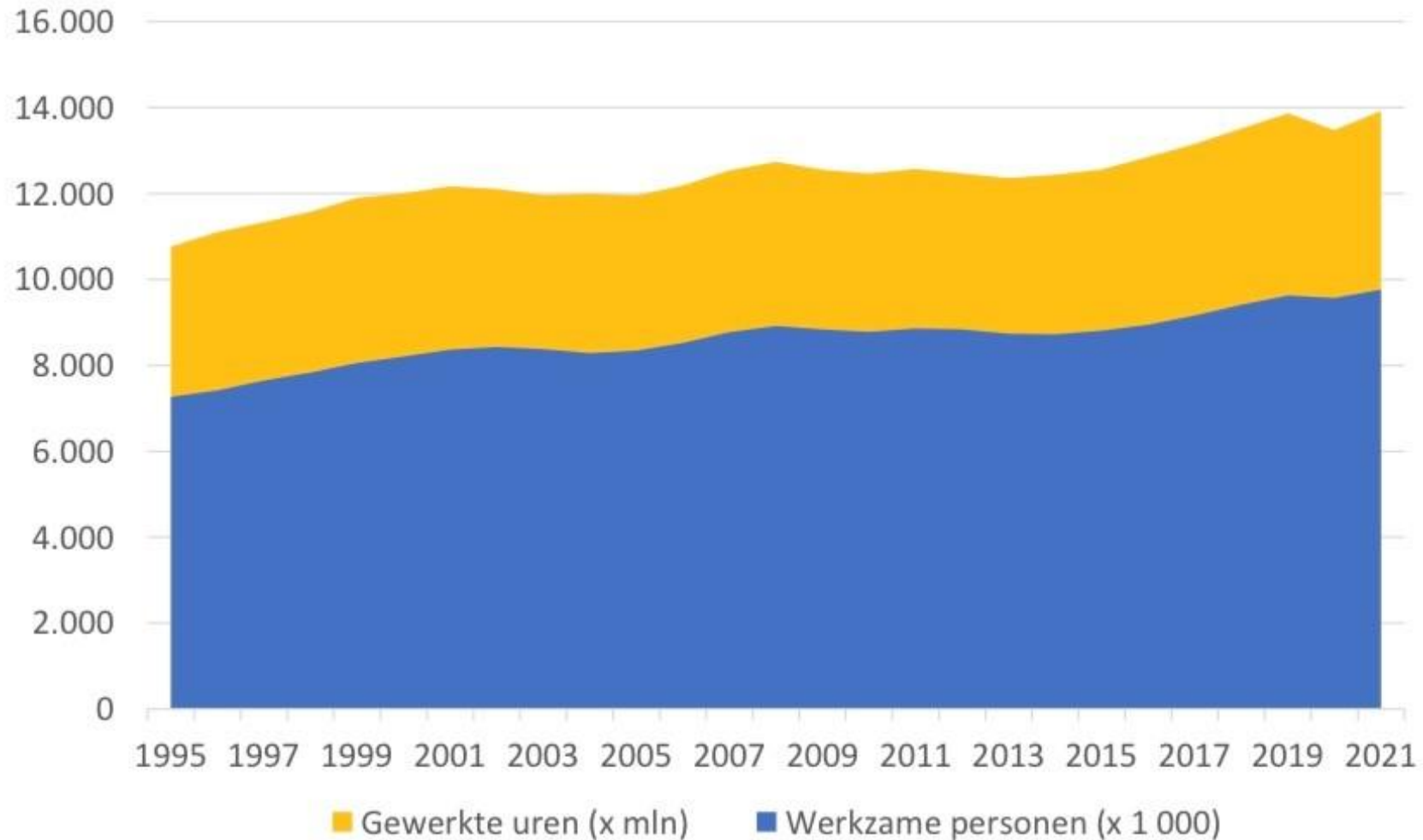
2015 gemiddeld 16 maanden werkloos

2022 gemiddeld 8 maanden werkloos

Recente crises hadden *tijdelijk* effect op aantal werkuren.

Groei in aantal gewerkte uren tot en met 2021 omdat meer mensen zijn gaan werken.

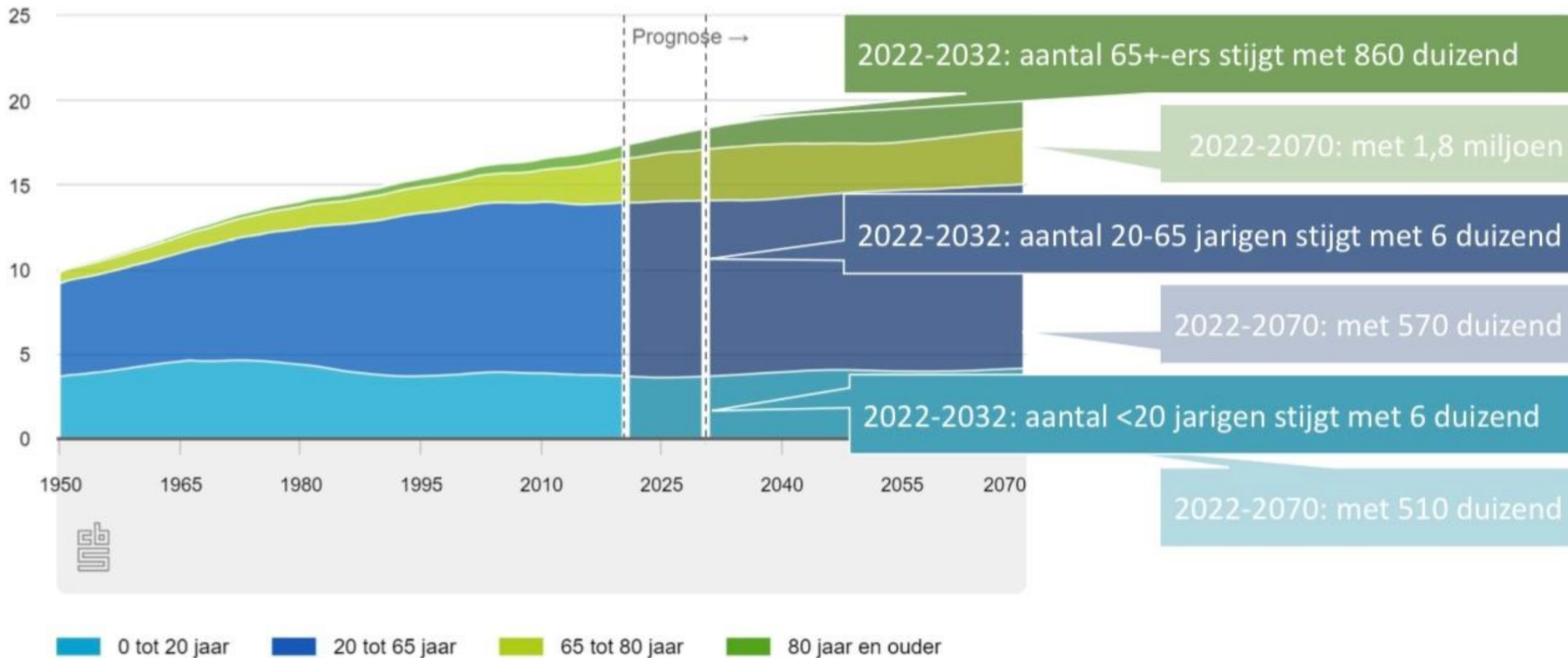

Maar beroepsbevolking groeit in toekomst nauwelijks meer.

Bevolking op 1 januari naar leeftijd

x mln

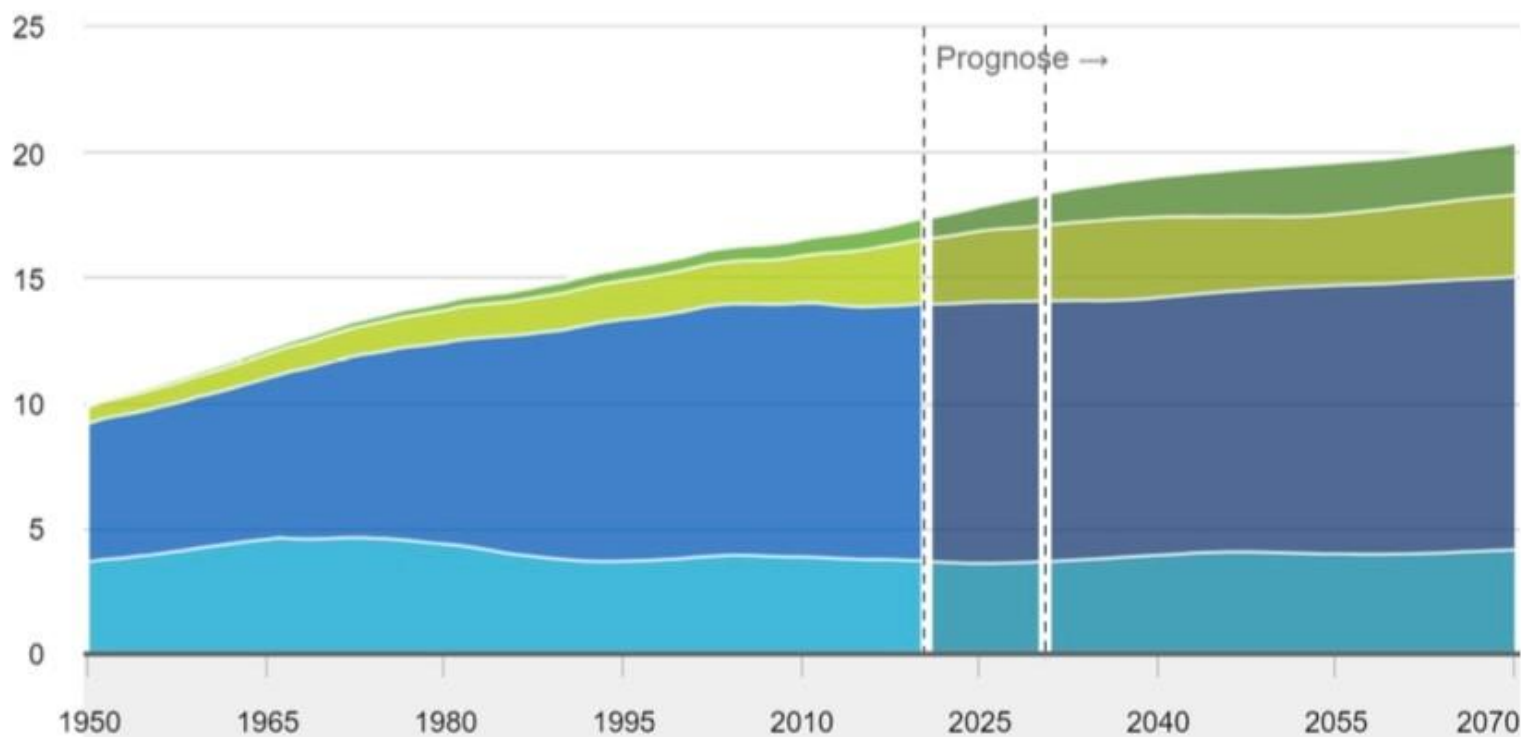

Vergrijzing brengt tot steeds grotere zorgvraag.

Bevolking op 1 januari naar leeftijd

x mln

Vergrijzing brengt forse toename zorgvraag (4% per jaar)

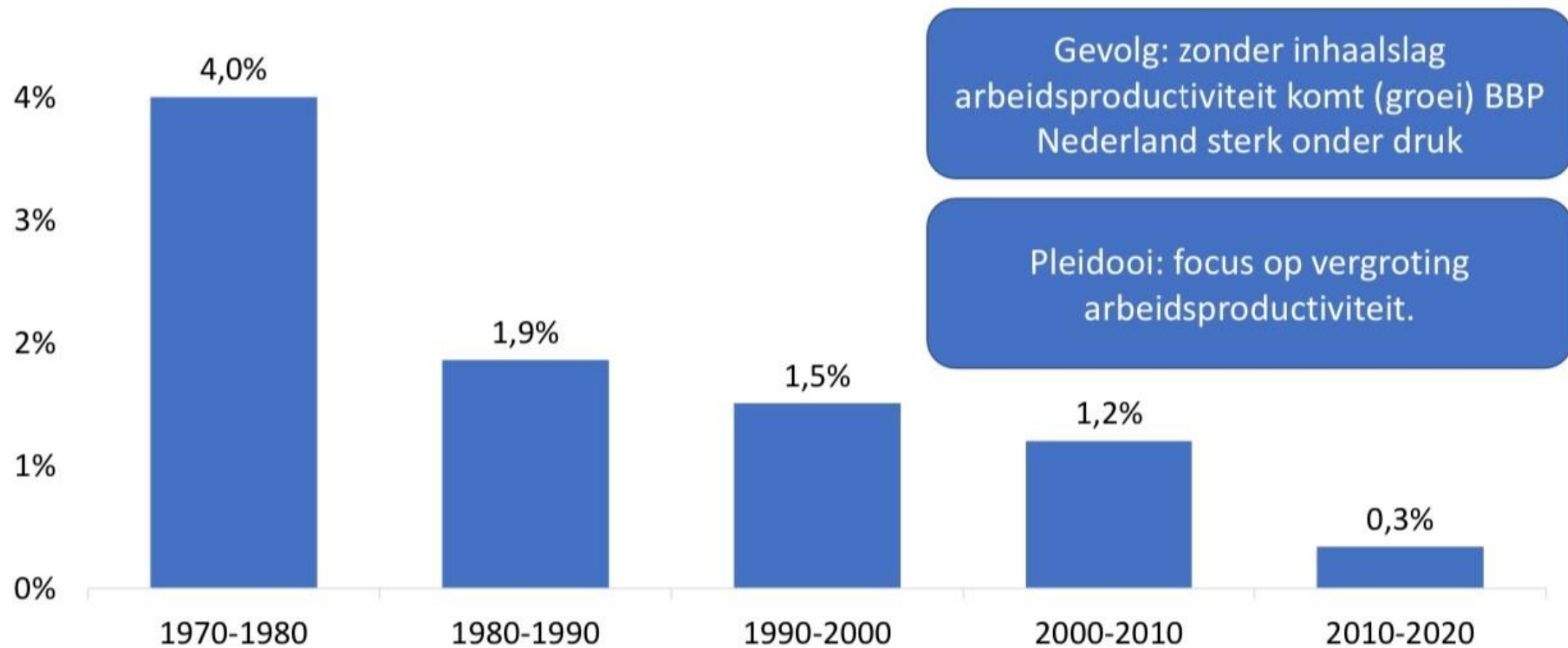
Ieder jaar:
meer-en-meer tijd naar zorg,
minder-en-minder tijd voor
economisch verdienen

Jongeren steeds maar minder
bereidheid tot voltijds werken.

Vanaf 2025 tot 2040: aantal werkenden gaat dalen

Sinds 1970: arbeidsproductiviteit zakt steeds verder weg.

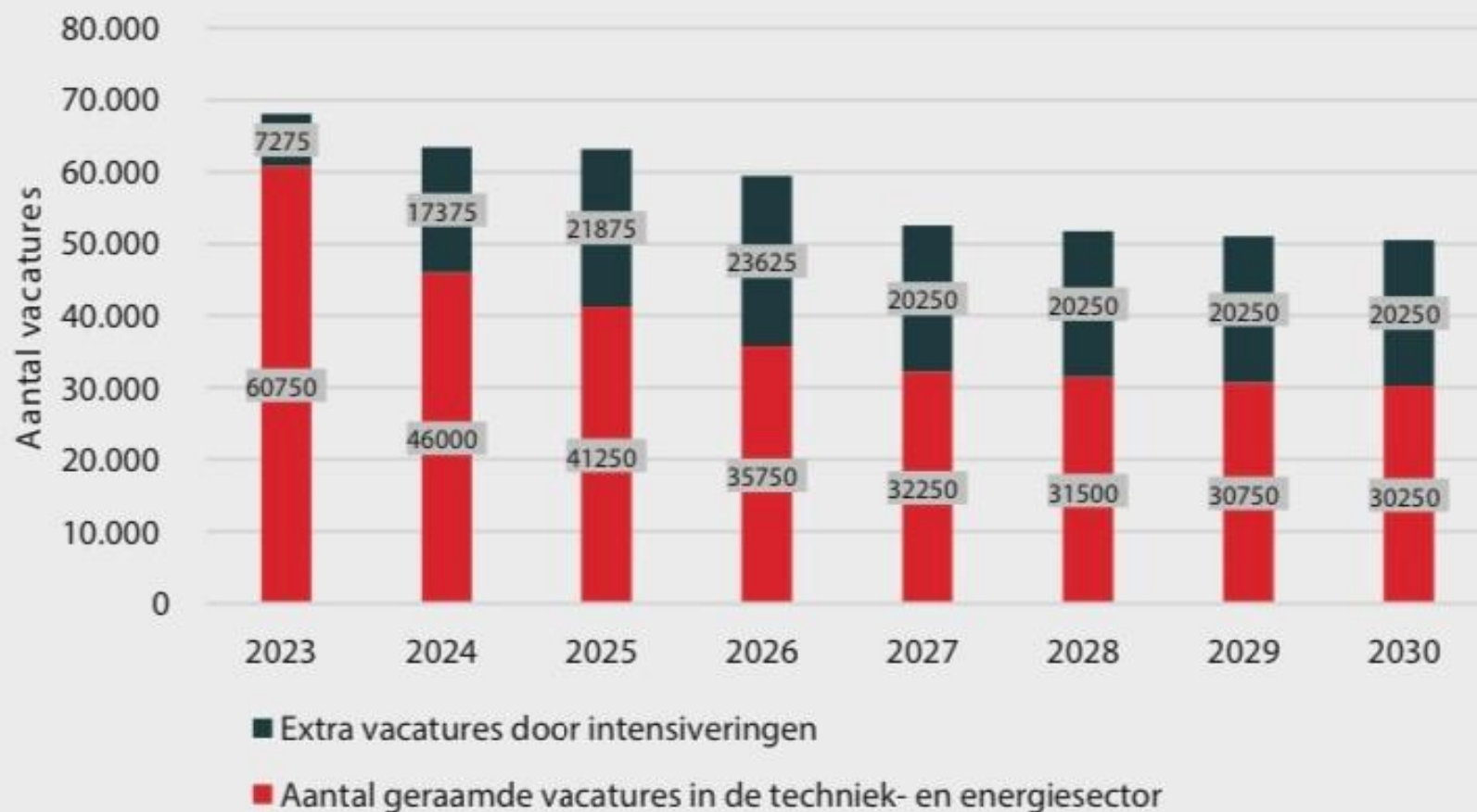
Conclusie

- Krapte blijft in ieder geval tot 2040 door vergrijzing en ontgroening
  - Zorgvraag neemt fors toe
  - Full focus op 1.000.000 mensen aan de kant is niet de oplossing
  - Meer uren werken is ook niet DE oplossing
- Daarnaast ambities o.a. energietransitie en woningbouwopgave

SEO-rapport figuur 4.1

Intensiveringen in het coalitieakkoord leiden tot blijvende forse arbeidsmarktkrapte

Geraamd aantal vacatures in techniek- en energiesector, 2023- 2030

Hoe lossen we de arbeidsmarkttekorten in de technische sectoren op?

Aanvalsplan Arbeidsmarkttekorten Techniek, Bouw en Energie

Waarom een Aanvalsplan?

- Maatschappelijke opgaven woningbouw, verduurzaming, energietransitie en mobiliteit
- Structurele krapte door o.a. vergrijzing en ontgroening
- Gezamenlijk antwoord van technische sectoren op aanpak krapte kabinet & groene banenplan
- Gezamenlijke aanpak vs. inzet sectoren zorg, onderwijs, publieke sectoren, defensie, horeca enz.
- Onorthodoxe aanpak / maatregelen

Doel en middelen

Wat is het doel?

Ambitie om de structurele tekorten van 60.000 technici per jaar tot 2030 weg te nemen.

Investeringen?

Branches en hun bedrijven gaan zelf aan de slag en investeren 50 miljoen per jaar voor 10 jaar. De overheid zal dit bedrag verdubbelen.

Er wordt support gevraagd aan onderwijs- en kennisinstellingen, vakbonden en O&O-fondsen.

Pijler I
Meer mensen kiezen en
behouden voor werk

Actielijn 1
Gouden Poort van-werk-naar-werk

Actielijn 2
Een nieuwe publiek-private
opleidingsstructuur met Techniekcentra

Actielijn 3
Nieuwe groepen voor Techniek, Bouw
en Energie en behoud medewerkers

Pijler II
Productiviteitsoffensief door
(prefab) industrialisatie

Actielijn 4
Industriële transformatie,
robotisering en digitalisering

Actielijn 5
Ruim baan voor mensgerichte
technologie

Pijler III
Talent van buiten aantrekken

Actielijn 6
Meer kansen voor statushouders

Actielijn 7
Tijdelijkvakkrachten van buiten de EU

Actielijn 1: Gouden Poort

Doel: Wat willen we bereiken?

- Meer instroom in de bouw, techniek en energie
- Een centraal “startpunt” techniek breed
- Beter matching met geschikte sectoren/ beroepen
- Minder uitval tijdens (zij)instroom-trajecten
- Beter behoud van ingestroomde krachten

Actielijn 1: Gouden Poort

Aanpak: Hoe willen we dat gaan doen?

- Een centraal punt waar iedere potentiële werkzoekende zich kan melden
- Persoonlijk contact, onafhankelijke ondersteuning en advies
- Begeleiding tot 1 jaar na indiensttreding
- “Gouden vangnet” bij einde werk of mismatch
- Gebruik maken van wat er is en wat al goed werkt, aanvullen wat er nog niet is

Actielijn 1: Gouden Poort

dé route naar werk in de bouw, techniek en energie voor toekomstige medewerkers, huidige medewerkers en werkgevers (het centrale startpunt voor alle verschillende initiatieven)

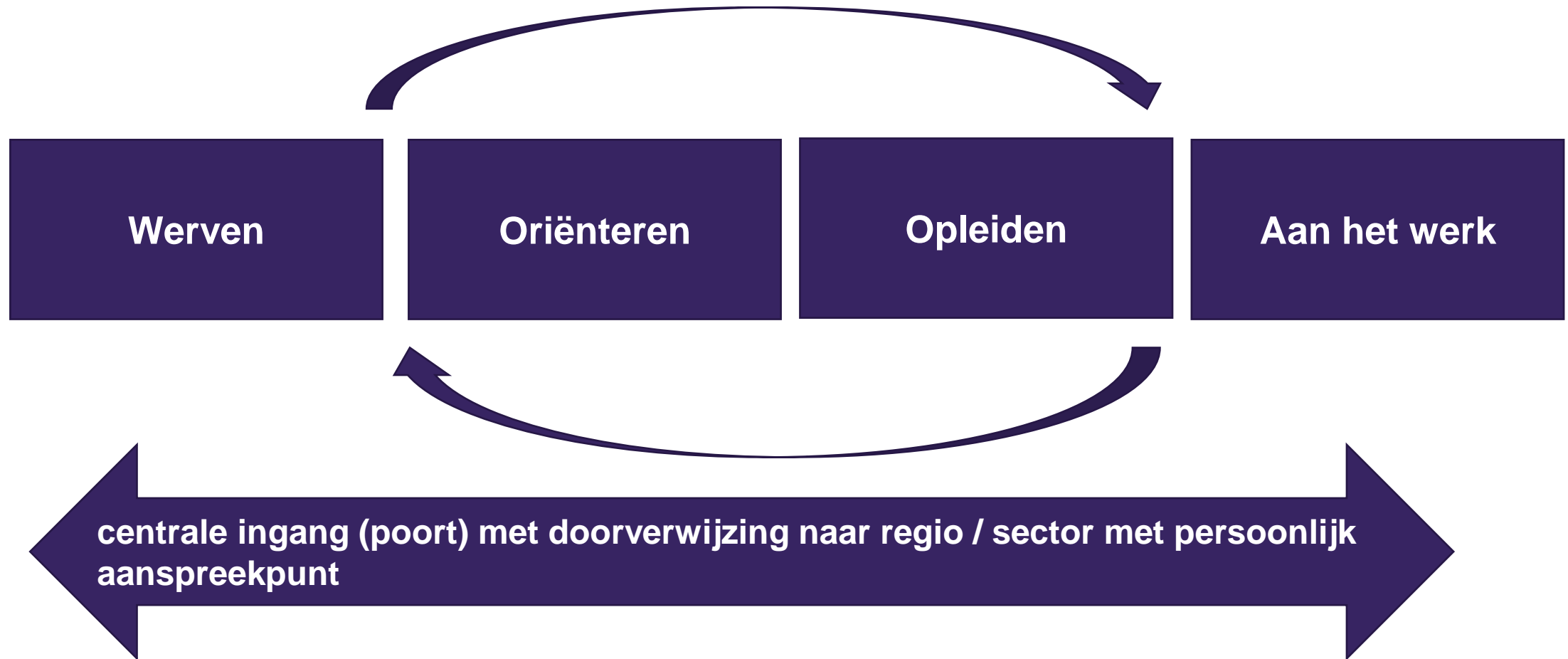
Expertisecentrum voor:

- Informatie
- Begeleiding
- Financiering
- Subsidie
- Matching
- Opleidingen

bij loopbaanstappen.

Actielijn 1
Gouden Poort

centrale ingang (poort) met doorverwijzing naar regio / sector met persoonlijk aanspreekpunt

Actielijn 2: Nieuwe opleidingsstructuur (PPS) met Techniekcentra

Nieuwe gespecialiseerde opleidings- en kenniscentra voor hybride beroepsopleidingen.

- Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven
- Verbinden eigen opleidingsstructuur aan techniekcentra
- Leren en experimenteren met nieuwste technologie
- Voor jongeren, zij-instromers en werkenden
- Binnen 5 jaar een hybride hub in iedere regio
- Bedrijfsleven stelt 1.000 extra (hybride) docenten beschikbaar
- Techniekpromotie in het primair en voortgezet onderwijs

Actielijn 3: Nieuwe groepen en vernieuwing werkgeverschap

Aanpak ondervertegenwoordiging vrouwen, mensen met een niet westerse achtergrond en arbeidsgehandicapten door vernieuwing van werkgeverschap

Vernieuwing werkgeverschap (campagne & programma):

- Ruimte voor de professional
- Flexibele werktijden
- Anders werken
- Anders organiseren van werk
- Modern belonen

Actielijn 4: Industriële transformatie, robotisering en digitalisering

Doel is over de hele linie digitaliseren, robotiseren en standaardiseren van processen.

Hele ketens van ontwerp, bouw, productie en installatie worden zo efficiënter.

MKB Booster: specifieke aandacht en maatregelen om het midden- en kleinbedrijf mee te nemen in de transformatie.

Bouwrobots winnen terrein; markt verdriedubbelt in 2030

Actielijn 5: Mensgerichte technologie

Mensgerichte technologieën ondersteunen en vervangen menselijke handelingen. Zo kan meer en tijdsonafhankelijk geproduceerd worden.

Voorwaarden voor succes:

Inzet aanbesteders (o.a. overheid, energiebedrijven, woningbouwcorporaties e.d.):

- Continuïteit in de vraag realiseren
- Programmatisch aanbesteden

Actielijn 6: Mensgerichte technologie

Meer kansen voor statushouders in onze sectoren en meer ruimte voor oriëntatie

Omscholingsprogramma's met werkend leren.

Statushouders geslaagd voor de cursus assistent Glaszetter

De meeste cursisten hebben uitzicht op een baan bij een glasbedrijf.

Actielijn 7: Tijdelijke vakkrachten van buiten de EU

Gerichte en tijdelijke inzet van vakkrachten van buiten de EU

- Roemer-proof
- Garanties baan, inkomen en huisvesting
- Focus op vaardigheden, taal en veiligheid

Voorwaarden:

Bieden van experimenteerruimte

Vragen?
Ideeën?

Marsroute

Wat hebben we gedaan?

- Presentatie november 2022 & verdubbeling overheid
- Dec 2022: Inrichting samenwerking industriecoalitie
- Q1 2023: Procesbegeleiding Techniekcentra → Berenschot
- 20 februari: Overleg vakbonden (aansluiting)
- Formeren eerste werkgroepen met vakbonden (governance, financiering en Roemer-condities)
- **Feb 2023: Opname Aanvalsplan in Groene banenplan!**

Marsroute

Wat gaan we doen?

- Q2 2023: Samenwerking met vakbonden
- Q2 2023: Ontwikkelen eerste communicatiekanalen
- Q2 2023: Begeleiding Berenschot bij uitwerken Gouden Poort
- Q2 2023: Actief betrekken van bedrijven en stakeholders
- Juni 2023: Startnotities actielijnen gereed
- September 2023: Van start in de actielijnen

WHAT'S
NEXT?